

RAPPORT 2. KVARTAL OG

1. HALVÅR 2017

SpareBank 1 Gruppen



INNHOOLD

Resultatutvikling	3
Resultatregnskap	9
Utvidet resultatregnskap	11
Balanse	12
Egenkapital	13
Kontantstrømoppstilling	15
Solvens II	16
Noter til regnskapet:	
- Note 1 Regnskapsprinsipper	17
- Note 2 Estimater og skjønnsmessige vurderinger	17
- Note 3 Nærstående parter	17
- Note 4 Segmentinformasjon	18
- Note 5 Pensjonsforutsetninger	19
- Note 6 Finansielle derivater	20
- Note 7 Verdsettelseshierarki	22
- Note 8 Verdipapirer til virkelig verdi	25
- Note 9 Nøkkeltall	26

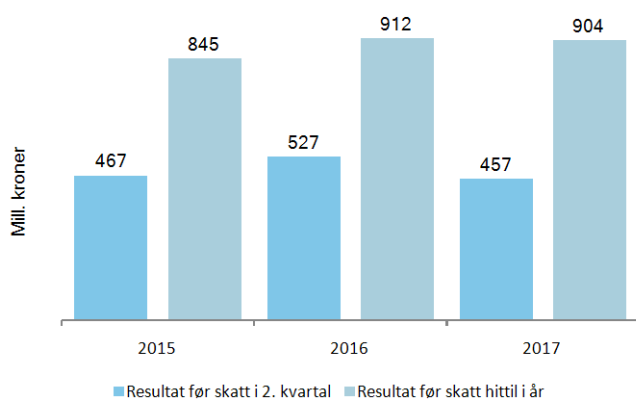
Resultatutvikling per 2. kvartal 2017

- Konsernresultat før skatt i 1. halvår ble 904 (912)¹ mill. kroner. Annualisert egenkapitalavkastning ble 19,0 (17,4) % hittil i år.
- SpareBank 1 Forsikring AS (livsforsikring) hadde et resultat før skatt på 322 (320) mill. kroner. Finansresultatet var bedre enn i samme periode i fjor, mens både risikoresultatet og administrasjonsresultatet ble noe svakere.
- SpareBank 1 Skadeforsikring konsern oppnådde et resultat før skatt på 555 (441) mill. kroner. Forsikringsresultatet var noe lavere enn i samme periode i fjor, mens finansresultatet var bedre. Fjorårets halvårsresultat var belastet med et negativt estimatavvik på ytelsespensjonsordningen på 78 mill. kroner.
- ODIN Forvaltning AS oppnådde et resultat før skatt på 54 (48) mill. kroner.
- SpareBank 1 Gruppen Finans AS hadde et resultat før skatt på 42 (39) mill. kroner.
- Conecto fikk et resultat før skatt på 12 (13) mill. kroner.

RESULTAT SPAREBANK 1 GRUPPEN

SpareBank 1 Gruppen oppnådde et resultat før skatt i 1. halvår på 904 (912) mill. kroner. Resultatbidraget fra datterselskapene utgjorde 968 (980) mill. kroner. Konsernresultat før skatt i 2. kvartal 2017 var 457 (527) mill. kroner.

Utvikling i konsernresultat før skatt:



Konsernet hadde en skattekostnad på 193 (218) mill. kroner hittil i 2017. Resultat etter skatt for SpareBank 1 Gruppen konsern ble

711 (694) mill. kroner i 1. halvår. Dette ga en annualisert egenkapitalavkastning på 19,0 (17,4) % ved utgangen av 1. halvår.

Samlet forvaltningskapital i konsernet var 65,6 mrd. kroner per 30. juni 2017. Dette er en økning på 2,6 mrd. kroner siden årsskiftet.

SpareBank 1 Gruppen er, som et forsikringsdominert finanskonsern, underlagt Solvens II-regelverket som trådte i kraft 1. januar 2016. Solvensmarginen per 30. juni 2017 på konsolidert nivå var 181 % uten bruk av overgangsregler, sammenlignet med 167 % ved årsskiftet. Det er fastsatt et mål om en solvensmargin på 150 % på konsolidert nivå. Konsernet anses å være godt kapitalisert sett opp mot de regulatoriske kravene. Det vises for øvrig til side 16 for en nærmere beskrivelse av solvenskapitalkrav og solvensmargin.

Per 30. juni var det i SpareBank 1 Gruppen i alt 1.064 (1.024) faste årsverk. Det siste året har det vært en bemanningsøkning i forsikringselskapene (31 årsverk), Conecto (6 årsverk) og ODIN Forvaltning (4 årsverk).

Gjennomsnittlig sykefravær de siste 12 måneder per juni var 4,0 (4,1) %, hvorav 3,2 (3,3) % var legemeldt sykefravær. Sykefraværet per 1. halvår var 3,8 (4,8) % og legemeldt sykefravær var 3,0 (4,0)%.

Resultat per forretningsområde:

Mill. kroner	2. kvartal		1. halvår		Året
	2017	2016	2017	2016	
Resultat fra datterselskapene før skatt					
SpareBank 1 Forsikring AS	177,0	145,3	322,4	320,3	516,7
SpareBank 1 Skadeforsikring konsern	273,4	233,9	555,3	441,3	1 447,1
ODIN Forvaltning konsern	29,3	25,6	54,3	48,0	84,6
SpareBank 1 Medlemskort AS	1,2	1,8	2,9	5,3	5,4
SpareBank 1 Gruppen Finans AS	22,9	23,9	41,7	39,4	81,7
Conecto AS	6,6	9,0	12,3	12,8	19,2
Konsernjusteringer	-18,4	114,8	-20,8	113,0	-11,8
Sum resultat datterselskaper før skatt	491,9	554,4	968,2	980,1	2 142,8
Driftskostnader morselskap	-31,1	-19,9	-44,1	-45,3	-74,4
Netto finans morselskap	-4,0	-7,4	-20,1	-23,1	-49,7
Andel tilknyttede selskap	-	-	-	-	0,7
Resultat før skatt	456,8	527,1	904,1	911,7	2 019,4
Skattekostnad	-119,3	-117,2	-192,9	-217,8	-444,0
Resultat etter skatt	337,5	409,8	711,1	693,9	1 575,4
Majoritetens andel av resultat etter skatt	337,0	409,2	710,0	692,0	1 573,4
Minoritetens andel av resultatet etter skatt	0,4	0,7	1,1	2,0	2,0

¹ Tall i parentes angir beløpet eller prosenten for tilsvarende periode i fjor.

SPAREBANK 1 FORSIKRING AS

SpareBank 1 Forsikring AS har satsingsområdene sine innenfor innskuddspensjon, hybridpensjon, gruppelevsforikring og individuelle risikoforsikringer. Selskapets produkter distribueres hovedsakelig gjennom bankene i SpareBank 1-alliansen, til LO og LO-forbund, samt via meglerkanalen til bedriftsmarkedskunder.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	2. kvartal		1. halvår		Året
	2017	2016	2017	2016	
Risikoresultat etter tekniske avsetninger	102,5	69,4	159,5	177,9	371,9
Administrasjonsresultat	-18,4	-17,4	-15,9	2,2	-71,3
Renteresultat	70,0	175,3	167,2	145,3	286,6
Oppreservering	0,0	-1,5	0,0	-1,6	-44,4
Eiers bidrag til oppreservering	0,0	-0,1	0,0	-1,1	-82,7
Vederlag for rentegaranti	8,9	9,6	15,9	19,7	36,8
Samlet resultat før tilleggsavsetninger	163,0	235,3	326,6	342,5	496,9
Avsetning til tilleggsavsetninger	-13,2	-77,1	-40,6	-44,1	-83,4
Resultat til kunder	-30,9	-59,8	-66,7	-78,9	-108,7
Avkastning finansielle eiendeler selskapsporteføljen	66,3	64,9	126,2	120,4	193,1
Andre inntekter og kostnader til selskapet	-8,3	-18,0	-23,1	-19,6	18,8
Resultat til eier før skatt	177,0	145,3	322,4	320,3	516,7
Skattekostnad	-64,3	-30,2	-76,3	-79,8	-112,9
Resultat til eier etter skatt	112,7	115,2	246,0	240,5	403,8

Resultat før skatt i 1. halvår 2017 ble 322 mill. kroner, som er på samme nivå som i 1. halvår i fjor. Både risiko- og administrasjonsresultatet var noe svakere enn i samme periode i 2016. Finansresultatet ble forbedret i forhold til fjoråret. Selskapet hadde en skattekostnad på 76 (80) mill. kroner og resultat etter skatt var 246 (241) mill. kroner.

Risikoresultat

Netto risikoresultat utgjorde 160 (178) mill. kroner i 1. halvår. Det var særlig resultatet fra uføreforsikringene som var svakere enn i samme periode i fjor.

Administrasjonsresultat

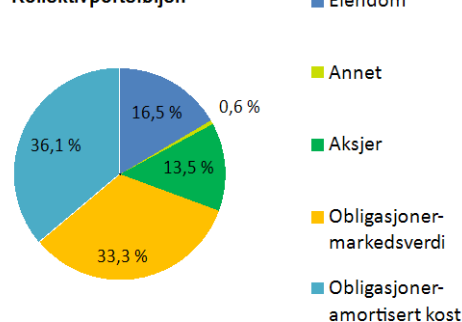
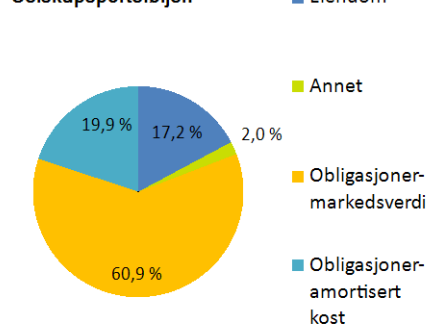
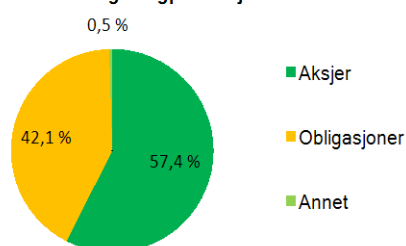
Netto administrasjonsresultat ble -16 (2) mill. kroner i 1. halvår. Svakere administrasjonsresultat skyldes både økte driftskostnader og en økning i provisjoner som følge av økt salg. En del av økningen i driftskostnadene skyldes engangseffekten ved endring i pensjonsordningen for ansatte. I april 2017 vedtok styret i SpareBank 1 Forsikring AS å avvikle gjeldende ytelses- og innskuddsordninger og erstatte disse med hybridpensjon for alle ansatte.

Renteresultat

Netto renteresultat (finansinntekter i kundeporteføljene redusert med garantert avkastning) hittil i år ble 167 (145) mill. kroner. Økningen i forhold til året før skyldes hovedsakelig høyere

finansresultat til eier fra kollektivporteføljen. Vederlaget for rentegarantien utgjorde 16 (20) mill. kroner hittil i år.

Aktivaallokering per portefølje per 30. juni 2017:

Kollektivporteføljen**Selskapsporteføljen****Investeringsvalgporteføljen**

Verdijustert avkastning i de fire kollektivporteføljene for ordinær bestand, fripoliser og ytelsespensjon, fripoliser med høye krav til avkastning og gammel individuell bestand var henholdsvis 3,2 %, 3,3 %, 3,2 % og 3,4 %. I figuren som viser aktivaallokering inngår de fire nevnte porteføljene i «Kollektivporteføljen». Bokført avkastning i disse porteføljene ble henholdsvis 1,8 %, 1,8 %, 1,7 % og 2,6 %. Avkastningen i selskapsporteføljen var 2,2 % per 30. juni 2017.

Finansielle eiendeler knyttet til forsikringer med investeringsvalg utgjorde 21,8 mrd. kroner per 30. juni 2017, mot 19,2 mrd. kroner ved årsskiftet. Dette tilsvarer en økning på 10,4 %. Midlene fordelte seg med 57,7 % i aksjefond, 28,2 % i obligasjonsfond og 14,1 % i pengemarkedsfond.

Premieinntekter og erstatninger

Mill. kroner	2. kvartal		1. halvår		Året
	2017	2016	2017	2016	2016
Individuelle rente-/pensjonsforsikringer	124,8	110,1	246,7	216,6	449,9
Individuelle kapitalforsikringer	197,0	187,1	391,1	372,4	753,3
Kollektive pensjonsforsikringer	212,0	64,9	448,5	345,3	550,8
Ulykkesforsikringer	81,6	75,2	161,8	148,5	304,1
Gruppelivsforsikringer	171,5	176,1	402,0	413,3	751,6
Unit Link - Renteforsikringer	15,5	6,2	20,1	11,8	23,9
Unit Link - Kapitalforsikringer	70,1	39,3	127,8	76,8	176,0
Innskuddstjenestepensjon	630,6	513,0	1 265,8	922,5	1 977,2
Sum brutto forfalte premieinntekter	1 503,1	1 171,9	3 063,8	2 507,2	4 986,8
Overførte premiereserver fra andre selskaper	309,0	300,4	891,2	876,7	1 658,8
Avgitt gjenforsikringspremie	-50,5	-52,2	-105,7	-105,0	-202,0
Premieinntekter for egen regning	1 761,6	1 420,1	3 849,3	3 278,9	6 443,6

Brutto premieinntekter, eksklusive tilflyttet kapital, ble 3.064 (2.507) mill. kroner etter 1. halvår. Brutto utbetalte erstatninger ble 1.135 mill. kroner, noe som er en økning på 59 mill. kroner i forhold til samme periode i fjor.

Salg av arbeidsledighetsforsikring ble stanset i begynnelsen av 2017. Selskapets salgsvolumer for øvrige risikoprodukter i personmarkedet var 12,1 % høyere i 1. halvår i år sammenlignet med samme periode i 2016. For innskuddspensjons- og hybridpensjonsforsikringer i bedriftsmarkedet var det en økning i salgsvolumene på 37,1 % i forhold til samme periode i fjor, hvorav etableringen av hybridpensjon for ansatte i SpareBank 1 Gruppen utgjorde 11,4 prosentpoeng.

Soliditet og kapitalforhold

Selskapets forvaltningskapital var 50,1 mrd. kroner per 30. juni 2017. Dette var en økning på 3,1 mrd. kroner fra årsskiftet.

Selskapet anses å være godt kapitalisert sett opp mot de regulatoriske kravene i Solvens II-regelverket. Solvensmarginen per 30. juni 2017 var 174 %, uten bruk av overgangsregler, sammenlignet med 171 % ved årsskiftet. Den langsiktige målsettingen er en solvensmargin mellom 140-160 %.

Kursreguleringsfondet var 2.173 mill. kroner ved utgangen av 1. halvår, mot 1.892 mill. kroner ved årsskiftet. Av kursreguleringsfondet tilhørte 547 mill. kroner den ordinære kollektivporteføljen, 724 mill. kroner tilhørte porteføljen til fripoliser og ytelsespensjon, 388 mill. kroner tilhørte porteføljen til fripoliser med høye krav til avkastning og 513 mill. kroner tilhører porteføljen til gamle individuelle spareforsikringer.

SPAREBANK 1 SKADEFORSIKRING KONSERN

SpareBank 1 Skadeforsikring konsern er det ledende norske selskapet på salg av forsikring gjennom bank, til bankkunder og medlemmer av LO-forbund.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	2. kvartal		1. halvår		Året
	2017	2016	2017	2016	2016
Opptjente premier f.e.r.	1 356,9	1 311,1	2 686,9	2 614,5	5 302,4
Påløpne erstatninger f.e.r.	-812,7	-797,7	-1 657,9	-1 659,8	-3 066,7
Forsikringsrelaterte driftskostnader f.e.r.	-362,9	-289,3	-677,9	-571,1	-1 122,3
Andre forsikringsrelaterte inntekter/kostnader	2,0	0,9	3,1	1,1	3,4
Andre tekniske avsetninger	-11,9	-21,3	-12,8	-34,5	-69,8
Forsikringsresultat	171,3	203,7	341,4	350,2	1 046,9
Netto finansinntekter	95,5	108,9	205,1	169,8	402,6
Andre kostnader	6,6	-78,7	8,9	-78,8	-2,4
Resultat før skatt	273,4	233,9	555,3	441,3	1 447,1
Skattekostnad	-46,3	-55,0	-95,6	-103,3	-308,2
Resultat etter skatt	227,1	179,0	459,7	338,0	1 138,8

Resultat før skatt i 1. halvår var 555 mill. kroner, som var 114 mill. kroner bedre enn i samme periode i fjor. Fjorårets resultat var belastet med 78 mill. kroner som følge av estimatavvik knyttet til de ansattes ytelsespensjonsordning. Et finansresultat som var 35 mill. kroner bedre enn i samme periode i fjor, bidro også til resultatfremgangen.

Den underliggende lønnsomheten fra forsikringsvirksomheten er fortsatt god. Resultatet fra forsikringsvirksomheten hittil i år ble 341 (350) mill. kroner. Det var 12 mill. kroner lavere avviklingsgevinster i 1. halvår 2017 sammenlignet med samme periode i fjor. Det var inntektsført 154 (165) mill. kroner i avviklingsgevinster i 1. halvår. Brutto combined ratio hittil i år ble 85,6 %, noe som er økning på 1,7 prosentpoeng fra samme periode i fjor. Den underliggende skadeprosenten er forbedret, mens kostnadsprosenten har økt.

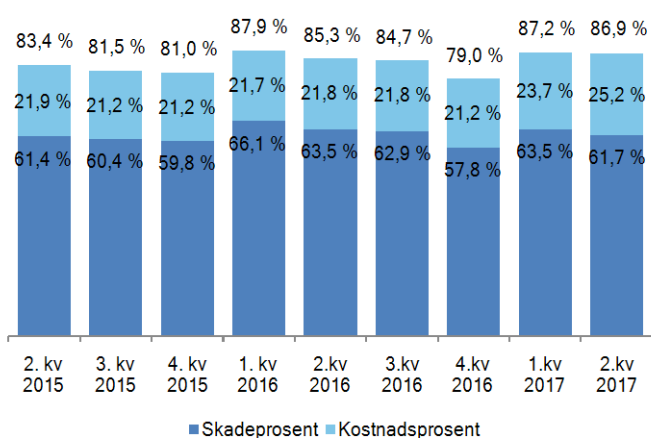
Skadeutvikling

Brutto skadeprosent i konsernet utgjorde 60,3 % i 1. halvår, noe som var 2 prosentpoeng lavere enn i tilsvarende periode i fjor. Nedgangen i skadeprosenten har sammenheng med forbedret underliggende skadeprosent, samt reduserte naturskader. Brutto erstatningskostnader var 1.632 mill. kroner i 1. halvår. Dette er en nedgang på 16 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i 2016. Nedgangen skyldes god underliggende drift og en reduksjon i naturskader med 23 mill. kroner. Årets erstatningskostnader i Privatmarkedet har økt med 21 mill. kroner, mens i Bedriftsmarkedet er årets erstatningskostnader redusert med 23 mill. kroner sammenlignet med 1. halvår 2016.

Driftskostnader

Brutto kostnadsprosent var 25,3 (21,6) % hittil i år. Totale driftskostnader var 686 mill. kroner i 1. halvår, noe som var en økning på 115 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Økning i egne driftskostnader skyldes økte personalkostnader og markedsføringskostnader. I april 2017 vedtok styret i SpareBank 1 Skadeforsikring AS å avvikle gjeldende ytelses- og innskuddsordninger og erstatte disse med hybridpensjon for alle ansatte. Endringen av de ansattes pensjonsordninger medførte en engangskostnad på 28 mill. kroner. Denne endringen forklarer 1,1 prosentpoeng av økningen i kostnadsprosenten. Provisjonskostnadene har også økt som følge av en økning i salget.

Utvikling i combined ratio for egen regning, hittil i år (%):



Premieutvikling

Brutto premieinntekter ble 2.708 mill. kroner i 1. halvår 2017, en økning på 62 mill. kroner sammenlignet med samme periode i fjor. Opptjent premie for Privatmarkedet er økt med 50 mill. kroner. Inntektsøkningen skyldes i hovedsak en økning i antall forsikrede objekter som hus og bil. Premieinntekt for egen regning ble 2.689 mill. kroner i 1. halvår, noe som var en økning på 72 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Økningen i premieinntekt for egen regning skyldes lavere avgitt premie til reassurandørene i 2017 enn i 2016.

SpareBank 1 Skadeforsikring AS har hatt en økning i premiebestanden på 117 mill. kroner i 1. halvår 2017. Ved utgangen av 1. halvår 2017 hadde SpareBank 1 Skadeforsikring AS en total bestandspremie på 5.400 mill. kroner.

Kapitalforvaltning og soliditet

SpareBank 1 Skadeforsikring konsern hadde netto finansinntekter på 205 (170) mill. kroner i 1. halvår. Den totale porteføljen hadde en finansavkastning på 2,1 (1,7) %.

Økningen i finansinntekter sammenlignet med fjoråret skyldes økt aksjeavkastning, der særlig den globale porteføljen har bidratt positivt. I 1. halvår 2017 var aksjeavkastningen 8,0%, mot en negativ avkastning på -0,1 % i samme periode i 2016.

Selskapet anses å være godt kapitalisert sett opp mot de regulatoriske kravene i Solvens II-regelverket. Solvensmarginen per 30. juni 2017 var 226 %, uten bruk av overgangsregler, sammenlignet med 196 % ved årsskiftet. Selskapets mål for solvensmarginen er 160 %.

ODIN FORVALTNING KONSERN

ODIN Forvaltnings fond forvaltes aktivt og langsiktig.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	2. kvartal		1. halvår		Året 2016
	2017	2016	2017	2016	
Driftsinntekter	101,2	79,5	189,5	162,1	338,1
Lønnskostnader	-42,1	-28,7	-75,3	-57,6	-134,9
Avskrivninger	-3,0	-3,2	-6,1	-7,0	-14,0
Andre driftskostnader	-27,5	-26,1	-55,2	-51,2	-98,4
Sum driftskostnader	-72,6	-58,0	-136,6	-115,8	-247,3
Driftsresultat	28,6	21,5	52,9	46,3	90,8
Netto finansinntekter	0,7	0,9	1,4	1,7	-6,2
Resultat før skatt	29,3	22,4	54,3	48,0	84,6
Skattekostnad	-7,2	-5,8	-13,3	-11,8	-24,0
Resultat etter skatt	22,0	16,4	41,0	36,2	60,6

ODIN Forvaltning oppnådde et resultat før skatt på 54 (48) mill. kroner i 1. halvår. Høyere forvaltningskapital ga en økning på 27 mill. kroner i driftsinntektene sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Samlet brutto forvaltningshonorar utgjorde 361 (317) mill. kroner i 1. halvår. Driftskostnadene utgjorde 106 (99) mill. kroner.

Total forvaltningskapital i fondene var 49,9 mrd. kroner per 30. juni 2017, noe som var 5,5 mrd. kroner høyere enn ved årsskiftet og 10,6 mrd. kroner høyere enn for ett år siden.

I 1. halvår ble det netto tegnet for -384 (63) mill. kroner i aksjefond. Markedsandelen for aksjefond var 7,8 (7,5) %. I kombinasjonsfond ble det netto tegnet for 448 (343) mill. kroner. ODIN Forvaltning hadde en markedsandel for kombinasjonsfond på 8,4 (7,6) % ved utgangen av 2. kvartal. I ODINs rentefond ble det netto tegnet for 634 (12) mill. kroner i 1. halvår.

Seks av ODINs ti aksjefond lå foran referanseindeksen per 30. juni 2017. Alle fem kombinasjonsfond lå foran indeks. Alle ODINs rentefond hadde også bedre avkastning enn referanseindeksene.

SPAREBANK 1 GRUPPEN FINANS AS

SpareBank 1 Gruppen Finans AS utvikler, leverer og distribuerer tjenester innen finansiell factoring, porteføljekjøp og porteføljeforvaltning. Selskapet samarbeider med Conecto AS som driver inkassovirksomhet. Til sammen tilbyr de to selskapene et komplett sett av tjenester innen fordringsadministrasjon.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	2. kvartal		1. halvår		Året
	2017	2016	2017	2016	
Netto rente- og provisjonsinntekter	48,4	47,4	94,0	87,1	184,2
Driftskostnader	25,5	23,5	52,2	47,7	-100,9
Tap på utlån	-0,0	-	-	-	1,6
Resultat før skatt	22,9	23,9	41,8	39,4	81,7
Skattekostnad	5,7	5,8	10,4	9,9	-20,5
Resultat etter skatt	17,2	18,1	31,3	29,1	61,2

SpareBank 1 Gruppen Finans AS oppnådde et resultat før skatt på 42 (40) mill. kroner i 1. halvår. Selskapet kan vise til fortsatt volum- og inntektsvekst i både factoring- og porteføljeverksamheten. Samlede inntekter i selskapet var i første halvår 94 mill. kroner, som tilsvarer en vekst på 9,5 %. Samlet forvaltningskapital har siste 12 måneder økt med 389 mill. kroner eller 18,1 % til 2.527 mill. kroner. Utlånene har hatt en vekst på 59 mill. kroner eller 3,7 % siste 12 måneder. Siden årsskiftet har utlånene økt med 64 mill. kroner eller 2,7 %.

CONECTO AS

Conecto AS er leverandør av innfordringstjenester til bedrifter, organisasjoner, bank- og finansinstitusjoner, og investorer som kjøper porteføljer av forfalte krav. Conecto AS' forretningsfilosofi er å gjendrive mest mulig av kundenes fordringer samtidig som deres omdømme ivaretas på en god måte.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	2. kvartal		1. halvår		Året
	2017	2016	2017	2016	
Driftsinntekter	48,5	52,1	98,9	94,8	186,7
Driftskostnader	-42,1	-43,4	-87,0	-82,5	-168,6
Driftsresultat	6,4	8,7	11,9	12,3	18,1
Netto finansinntekter	0,1	0,2	0,4	0,5	1,0
Resultat før skatt	6,6	9,0	12,3	12,8	19,2
Skattekostnad	-1,6	-2,2	-3,0	-3,2	-4,6
Resultat etter skatt	5,0	6,7	9,3	9,6	14,6

Resultat før skatt hittil i år ble 12 (13) mill. kroner. Selskapet har hatt god vekst i antall nye oppdrag og driftsinntektene var 4 % høyere i 1. halvår 2017 enn i samme periode i fjor. Grunnet en engangspost i 2016, var underliggende vekst vel 10 %.

SPAREBANK 1 MEDLEMSKORT AS

SpareBank 1 Medlemskort AS har som formål å drifte LO-forbundenes felles medlemsdatabase for medlemskortleveranse, innkreving av forsikringspremie for kollektiv forsikring, samt drift og administrasjon av fordelsprogrammet LOfavør for over 900.000 medlemmer. Selskapet samarbeider tett med LO og forbundene. SpareBank 1 Gruppen AS eier 51 % av aksjene i selskapet. De øvrige 49 % eies av LO.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	2. kvartal		1. halvår		Året
	2017	2016	2017	2016	
Driftsinntekter	16,4	13,4	33,2	30,0	63,6
Driftskostnader	-15,2	-11,7	-30,5	-24,9	-58,8
Driftsresultat	1,1	1,7	2,7	5,0	4,8
Netto finansinntekter	0,1	0,1	0,2	0,3	0,6
Resultat før skatt	1,2	1,8	2,9	5,3	5,4
Skattekostnad	-0,3	-0,5	-0,7	-1,3	-1,3
Resultat etter skatt	0,9	1,4	2,2	4,0	4,0

SPAREBANK 1 GRUPPEN AS (MORSELSKAP)

Driftskostnadene i SpareBank 1 Gruppen AS var 44 mill. kroner i 1. halvår. Dette var 1 mill. kroner lavere enn i samme periode i fjor. Relativt høye driftskostnader i 2. kvartal 2017 skyldes en engangskostnad på 13 mill. kroner knyttet til avvikling av ytelsespensjonen for de ansatte med virkning fra 30. april 2017. Selskapet hadde netto finanskostnader på 20 mill. kroner, som er 3 mill. kroner lavere enn i samme periode i fjor.

UTSIKTENE FOR RESTEN AV ÅRET

SpareBank 1 Forsikring AS er en av to tilbydere av ny tjenestepensjon (hybrid). Det er økende interesse for produktet, både fra dem som har privat ytelsespensjon og fra dem som har offentlig tjenestepensjon. Sterk premieøkning som følge av redusert beregningsrente og økte priser ved lengre levealder, har ført til overgang fra ytelsespensjon til innskudds- eller hybridpensjon. Det forventes at denne trenden forsterkes i 2017. Det er fortsatt et udekket behov for individuell risikoforsikring i markedet og selskapet forventer videre lønnsom vekst.

SpareBank 1 Skadeforsikring AS har over tid, gjennom tilfredsstillende prising og risikoseleksjon, samt kostnadsreduksjoner på erstatningssiden, oppnådd en god underliggende lønnsomhet for virksomheten.

Forsikringsselskapene har hatt svært godt salg innenfor flere viktige produktområder i 1. halvår og i neste halvår satser begge forsikringsselskapene ytterligere på nysalg, mersalg og kryssalg av forsikring til SpareBank 1 bankkunder, LO-medlemmer og eksisterende forsikringskunder.

Forsikringsselskapene har en omfattende satsing for å utvikle brukervennlige digitale løsninger, og har nå fullautomatiserte salgsløsninger for de fleste forsikringsproduktene. Utvikling av nye

produkter og løsninger, ved bruk av digitale virkemidler, vil fortsatt være viktige satsingsområder for selskapene.

ODIN Forvaltning vil fortsette arbeidet med å redusere kostnadene. Dette er nødvendig i en situasjon med press på marginene. Selskapets fokus fremover vil videre være å øke sin markedsandel i spare- og plasseringsmarkedet som forventes å vokse i årene fremover.

Styret forventer at den positive utviklingen for både SpareBank 1 Gruppen Finans AS og Conecto AS fortsetter.

SpareBank 1 Gruppen har hatt et godt 1. halvår, og god underliggende drift og lønnsom vekst innenfor de fleste forretningsområdene, gir grunnlag for et godt resultat for 2017.

Regnskapet per 1. halvår 2017 er ikke revidert.

Oslo, 8. august 2017

Styret i SpareBank 1 Gruppen AS

RESULTATREGNSKAP SPAREBANK 1 GRUPPEN

Konsernet

Mill. kroner	30.06.2017	30.06.2016	2. kv 2017	2. kv 2016	31.12.2016
Premieinntekter skadeforsikring	2 687	2 615	1 357	1 311	5 302
Premieinntekter livsforsikring	3 849	3 279	1 762	1 420	6 444
Netto premieinntekter forsikring	6 536	5 893	3 118	2 731	11 746
Renteinntekter	126	132	64	70	262
Rentekostnader	-85	-72	-39	-38	-144
Netto renteinntekter	40	60	25	32	117
Provisjonsinntekter	451	372	240	188	805
Provisjonskostnader	-672	-625	-340	-316	-1 250
Netto provisjonsinntekter	-221	-252	-100	-128	-445
Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	1 848	-7	820	260	1 684
Netto inntekter fra obligasjoner til amortisert kost	115	95	57	47	201
Netto inntekter fra obligasjoner holde-til-forfall	73	88	38	45	169
Netto inntekter investeringseiendommer	152	149	110	75	300
Utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper	7	6	7	6	7
Andre inntekter	159	168	80	101	310
Sum netto inntekter	8 708	6 201	4 154	3 169	14 089
Forsikringsytelser og erstatninger i skadeforsikring	1 658	1 660	813	798	3 067
Endringer i andre tekniske avsetninger og sikkerhetsavsetninger mv. i skadeforsikring	13	34	12	21	70
Forsikringsytelser og ersatninger i livsforsikring	1 557	1 310	762	654	2 418
Endringer i avsetninger i livsforsikring	3 475	1 380	1 504	713	4 629
Driftskostnader	1 014	831	559	419	1 723
Avskrivninger og nedskrivninger	74	63	38	32	150
Andre kostnader	13	12	10	5	13
Sum kostnader	7 804	5 290	3 697	2 642	12 071
Driftsresultat	904	912	457	527	2 019
Andel av resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet regnskapsført etter egenkapitalmetoden	-	-	-	-	1
Resultat før skattekostnad	904	912	457	527	2 019
Skattekostnad	193	218	119	116	444
Resultat etter skatt	711	694	337	411	1 575
Kontrollerende interesses andel	710	692	337	410	1 573
Ikke-kontrollerende interesses andel	1	2	0	1	2

RESULTATREGNSKAP SPAREBANK 1 GRUPPEN (forts.)

Morselskapet

Mill.kroner	30.06.2017	30.06.2016	2. kv 2017	2. kv 2016	31.12.2016
Renteinntekter	16	13	8	7	28
Rentekostnader	-43	-42	-19	-21	-84
Netto renteinntekter	-27	-30	-11	-14	-57
Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	-	-	-	-	-
Utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper	1 916	1 744	1 916	1 744	2 891
Andre inntekter	-	-1	-	-0	-
Sum netto inntekter	1 889	1 714	1 905	1 730	2 835
Driftskostnader	44	44	31	20	74
Avskrivninger og nedskrivninger	-	0	-	-	0
Andre kostnader	0	0	0	0	0
Sum kostnader	44	45	31	20	74
Resultat før skattekostnad	1 845	1 669	1 874	1 711	2 760
Skattekostnad	354	414	361	423	438
Resultat etter skatt	1 491	1 256	1 513	1 288	2 322

UTVIDET RESULTATREGNSKAP

Oppstilling over regnskapsførte inntekter, kostnader og verdiendringer

Konsernet

Mill. kroner	30.06.2017	30.06.2016	2. kv 2017	2. kv 2016	31.12.2016
Resultat fra resultatregnskapet	711	694	337	411	1 575
OPPSTILLING AV ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER					
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatet:					
Ny måling av netto ytelsespensjon	-6	-150	-6	-150	-6
Revaluering eiendom	53	54	41	44	87
Verdiregulering allokert til forsikringskunder	-42	-45	-33	-36	-71
Skatt	-1	35	-1	35	-3
Sum	4	-105	2	-106	7
Poster som senere vil bli reklassifisert til resultatet:					
Omregningsdifferanse	-	-	-	-	-1
Verdiendring aksjer tilgjengelig for salg	4	-0	4	1	2
Skatt	-	-	-	-	-
Sum	4	-	4	1	1
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)	8	-105	6	-106	8
Totalt regnskapsførte inntekter, kostnader og verdiendringer	719	589	344	306	1 584
Andel kontrollerende interesse	718	587	343	305	1 582
Andel ikke-kontrollerende interesse	1	2	-	1	2
Morselskapet					
Mill. kroner	30.06.2017	30.06.2016	2. kv 2017	2. kv 2016	31.12.2016
Resultat fra resultatregnskapet	1 491	1 256	1 513	1 288	2 322
OPPSTILLING AV ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER					
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatet:					
Ny måling av netto ytelsespensjon	-8	-26	-8	-26	-2
Skatt	2	7	2	7	-3
Sum	-6	-19	-6	-19	-5
Poster som senere vil bli reklassifisert til resultatet:					
Verdiendring aksjer tilgjengelig for salg	4	-0	4	1	2
Sum	4	-0	4	1	2
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)	-2	-19	-2	-18	-3
Totalt regnskapsførte inntekter, kostnader og verdiendringer	1 489	1 237	1 511	1 270	2 319

BALANSE SPAREBANK 1 GRUPPEN

Morselskapet			Konsernet	
30.06.2017	31.12.2016	Mill. kroner	30.06.2017	31.12.2016
		EIENDELER		
31	58	Eiendel ved utsatt skatt	-	-
-	-	- Goodwill	761	761
-	-	- Andre immaterielle eiendeler	244	238
6 562	6 562	Investering i datterselskaper	0	0
10	10	Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	14	14
-	-	- Eiendom, anlegg og utstyr	1 098	1 061
-	-	- Fordring på reassurandør	834	914
2	60	Andre eiendeler	32	35
-	-	- Investeringseiendommer	4 597	4 484
-	-	- Obligasjoner holdt til forfall	2 755	3 212
-	-	- Obligasjoner til amortisert kost	7 891	6 816
96	93	Verdipapirer – tilgjengelig for salg	104	99
1 778	1 794	Utlån til kunder og fordringer på kredittinstitusjoner	2 407	2 342
-	-	- Verdipapirer til virkelig verdi	41 778	40 282
-	-	- Finansielle derivater	80	5
3	3	Finansielle eiendeler	222	199
-	-	- Fordring på forsikringstaker	1 928	1 650
527	27	Bankinnskudd og kontanter	796	984
9 010	8 607	SUM EIENDELER	65 540	63 095
		EGENKAPITAL OG GJELD		
2 400	2 400	Innskutt egenkapital	2 400	2 400
2 339	2 020	Opptjent egenkapital	4 879	5 287
-	-	- Annen egenkapital - ikke resultatført	-	-
-	-	- Ikke-kontrollerende eierinteresser	11	10
4 739	4 420	Sum egenkapital	7 290	7 697
284	284	Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	1 285	1 285
-	-	- Forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring	43 901	40 409
-	-	- Premie og erstatningsavsetninger i skadeforsikring	7 279	7 084
63	44	Netto pensjonsforpliktelser	82	114
-	-	- Forpliktelse ved utsatt skatt	962	1 183
-	-	- Betalbar skatt	424	346
-	-	- Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-
-	-	- Gjeld vedrørende gjenforsikring	22	23
-	-	- Finansielle derivater	9	129
4	53	Finansielle forpliktelser	704	831
4	10	Andre forpliktelser	157	225
3 915	3 797	Innskudd fra og gjeld til kunder og kredittinstitusjoner	3 423	3 766
9 010	8 607	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	65 540	63 095

BEVEGELSE I EGENKAPITAL

Konsernet

Mill. kroner	Aksjekapital	Overkurs	Opptjent Egenkapital	Ikke kontrollerende interesser	Sum Egenkapital
Egenkapital per 01.01.2016	1 956	444	5 575	8	7 983
Endringer ført direkte mot egenkapitalen			693		693
Omarbeidet egenkapital per 01.01.16	1 956	444	6 268	8	8 676
Årets resultat	-	-	692	2	694
Årets utvidede resultat	-	-	-105	-1	-105
Årets totalresultat	-	-	587	1	589
Utbetalt utbytte	-	-	-1 342	-	-1 342
Sum transaksjoner med aksjeeiere	-	-	-1 342	-	-1 342
Andre føringer direkte mot egenkapital	-	-	30	-	30
Andre føringer direkte mot egenkapital	-	-	30	-	30
Egenkapital per 30.06.2016	1 956	444	5 542	9	7 952
Egenkapital per 01.01.2017	1 956	444	5 287	10	7 697
Årets resultat	-	-	710	1	711
Årets utvidede resultat	-	-	8	0	8
Årets totalresultat	-	-	718	1	719
Utbetalt utbytte	-	-	-1 170	-	-1 170
Sum transaksjoner med aksjeeiere	-	-	-1 170	-	-1 170
Andre føringer direkte mot egenkapital	-	-	44	-	44
Andre føringer direkte mot egenkapital	-	-	44	-	44
Egenkapital per 30.06.2017	1 956	444	4 879	11	7 290

¹⁾ Finansdepartementet vedtok i desember 2015 endringer i årsregnskapsforskriften for forsikringsselskap med virkning fra 1.1.2016. En av endringene var at sikkerhetsavsetningen ble oppløst for regnskapsformål. Skattemessig er det ikke fremmet forslag til nye skatteregler med virkning fra 2016. Endringen i regnskapsregelverket anses som en prinsippendring og sikkerhetsavsetningen pr 31.12.15 ble i første kvartal 2016 flyttet til annen opptjent egenkapital, redusert for utsatt skatt.

BEVEGELSE I EGENKAPITAL

Morselskapet Mill. kroner	Aksjekapital	Overkurs	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 01.01.2016	1 956	444	2 193	4 593
Årsresultat	-	-	1 256	1 256
Årets utvidede resultat	-	-	-19	-19
Årets totalresultat	-	-	1 237	1 237
Utbetalt utbytte	-	-	-1 342	-1 342
Sum transaksjoner med aksjeeiere	-	-	-1 342	-1 342
Egenkapital per 30.06.2016	1 956	444	2 088	4 488
Egenkapital per 01.01.2017	1 956	444	2 020	4 420
Årsresultat	-	-	1 491	1 491
Årets utvidede resultat	-	-	-2	-2
Årets totalresultat	-	-	1 489	1 489
Utbetalt utbytte	-	-	-1 170	-1 170
Sum transaksjoner med aksjeeiere	-	-	-1 170	-1 170
Egenkapital per 30.06.2017	1 956	444	2 339	4 739

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Morselskapet			Konsernet		
30.06.2017	30.06.2016 ¹	2016 ¹ Mill. kroner	30.06.2017	30.06.2016 ¹	2016 ¹
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
1 491	1 256	2 760	712	694	2 019
-1 916	-1 744	-2 895	-7	-6	-7
-	-	-	-	-	-1
-	0	0	74	71	150
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-55	-22	-33
-	-	-	-1 077	1 130	-22
-	0	0	6	-157	-146
3	4	3	3	13	14
27	30	57	-40	-60	-117
-45	-42	-83	-87	-72	-141
16	13	28	129	137	268
12	2	2	-37	9	8
-325	-	-315	-426	-	-426
-	-	-	80	107	137
-	-	-	-	-	-
12	-	-257	-65	-	-556
-325	55	-	-	3	257
-	-	-	3 696	1 498	4 427
-	109	521	-	291	749
-	-	-	-319	-	-
16	56	-104	-223	-57	-18
-	-	-	-	-	-
120	-	-	-615	-1 762	-3 687
-	-	-	-1 123	-669	-1 768
355	-	-	501	319	800
-246	-263	-281	1 129	1 466	1 908
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-2	0	-3
1 916	1 744	2 895	7	6	7
-	-314	-305	-	-	-
-	-	-	-58	-27	-67
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-41	-28	-69
-	-	157	-22	-118	-128
-	157	-	-7	315	315
1 916	1 588	2 747	-123	148	56
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-200	1 000
-1 170	-1 342	-2 492	-1 170	-1 342	-2 492
-	-	-	-	-	-
-	-	-	2 355	1 094	3 120
-	-	-	-2 378	-1 144	-3 110
-1 170	-1 342	-2 492	-1 193	-1 592	-1 682
500	-17	-27	-187	22	282
27	54	54	984	703	703
527	37	27	797	725	984

SOLVENS II SPAREBANK 1 GRUPPEN

Solvens II trådte i kraft 1. januar 2016. I SpareBank 1 Gruppen konsern er selskapene SpareBank 1 Gruppen AS, SpareBank 1 Forsikring AS og SpareBank 1 Skadeforsikring AS direkte underlagt Solvens II forskriften. SpareBank 1 Gruppen rapporterer etter Solvens II konsolidert for konsernet. Solvenskapitalkravet beregnes ved bruk av standardmetoden i henhold til Solvens II forskriften. ODIN Forvaltning AS og SpareBank 1 Gruppen Finans AS tas med i konsernets solvenskapital med ansvarlig kapital og kapitalkrav. Øvrige datterselskaper tas inn etter egenkapitalmetoden.

I henhold til Solvens II forskriften deles solvenskapitalen inn i tre kapitalgrupper. Kapitalgruppe 1 består av innskutt og opptjent egenkapital, avstemmingsreserve og årsresultat. Solvenskapitalen er justert for fremtidig utbetaling av utbytte. Kapitalgruppe 2 består av ansvarlig lån, naturskadefondet, og risikoutjevningfond. SpareBank 1 Gruppen har ikke kapital i gruppe 3.

Solvenskapital per 30.06.17	SpareBank 1 Gruppen konsolidert				
	Total	Tier 1 ubegrenset	Tier 1 Begrenset	Tier 2	Tier 3
MNOK					
Innskutt egenkapital	2 400	2 400			
Avstemmingsreserve	7 785	7 785			
Ansvarlig lån	1 285			1 285	
Risikoutjevningfond	27			27	
Avsetning naturskadefondet	663			663	
Solvenskapital	12 162	10 186		1 976	

Solvenskapitalkrav og solvensmargin

Solvenskapitalkravet er beregnet konsolidert for selskapene underlagt Solvens II. Estimerte markedsverdier stresses ved forhåndsdefinerte stress etter standardmetoden. Solvenskapitalkravet gis ved summen av endringer i solvenskapital, som følge av stressene, fratrukket korrelasjonseffekter. For SpareBank 1 Gruppen konsern er særskilt markedsrisiko og livsforsikringsrisiko de største risikoeksponeringene. Konsernet har videre vesentlig eksponering mot helse- og skadeforsikringsrisiko.

Kapitalkrav SpareBank 1 Gruppen konsolidert	MNOK		
	30.6.17	31.3.17	Endring
Netto tall risikomoduler			
Markedsrisiko	3 587	3 616	-29
Skadeforsikringsrisiko	1 524	1 519	5
Helseforsikringsrisiko	2 200	2 233	-32
Livsforsikringsrisiko	4 697	4 572	126
Motpartsrisiko	190	179	11
Kapitalkrav før diverifisering totalrisiko	12 199	12 118	81
Korrelasjonseffekt totalrisiko	-4 218	-4 202	-16
Kapitalkrav før operasjonell risiko	7 981	7 915	65
Operasjonell risiko	339	338	1
Regulatoriske kapitalkrav for andre finansforetak	432	409	24
Jusatering kundemidler gruppenivå	53	193	-140
Tapsabsorberende evne effekt utsatt skattefordel	-2 093	-2 112	18
Kapitalkrav	6 712	6 743	-31
Solvenskapital	12 162	11 639	523
Solvensmargin	181,2 %	172,6 %	8,6 %
Minstekapitalkrav	2 087	2 061	26

NOTE 1- REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapene per 1. halvår 2017 for konsernet inkluderer SpareBank 1 Gruppen AS med datterselskaper og tilknyttede selskaper. Regnskapet per 1. halvår 2017 er satt opp i overensstemmelse med IAS 34 «Delårsrapportering». Regnskapene per 1. halvår 2017 inneholder ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap. Konsernet har ikke foretatt vesentlige endringer i anvendte regnskapsprinsipper og beregningsmetoder i 2017. En beskrivelse av regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som er benyttet ved avleggelse av regnskapet fremkommer i årsrapporten for 2016. Års- og delårsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS godkjent av EU.

NOTE 2- ESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Konsernet utarbeider estimater og gjør antakelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. Estimater og skjønnmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som anses rimelig under nåværende omstendigheter. De regnskapsestimater som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt i samsvar med det endelige utfall. Estimater og antakelser/forutsetninger som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld er drøftet i note 3 i årsrapporten for 2016 og note 7 i denne kvartalsrapporten.

NOTE 3- NÆRSTÅENDE PARTER

Det overordnede prinsipp for transaksjoner mellom SpareBank 1 Gruppen AS og nærstående parter er at disse skal være i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår. For tjenester kjøpt direkte fra konsernselskaper, samt for fellestjenester som SpareBank 1 Gruppen AS kjøper fra datterselskaper og Alliansen gjennom SpareBank 1 Banksamarbeidet DA benyttes kostnadsdelingsprinsippet uten fortjenestpåslag. For øvrige transaksjoner mellom SpareBank 1 Gruppen AS og konsernselskaper benyttes påslag og markedsmessige vurderinger for å fastsette prisen på transaksjoner.

NOTE 4- SEGMENTINFORMASJON

Mill. kroner	Livsforsikrings-virksomhet		Skadeforsikrings-virksomhet		Fondsforvaltning		Inkasso og factoringvirksomhet		Øvrig virksomhet		Konsernposterings		Sum	
	30.06.2017	30.06.2016	30.06.2017	30.06.2016	30.06.2017	30.06.2016	30.06.2017	30.06.2016	30.06.2017	30.06.2016	30.06.2017	30.06.2016	30.06.2017	30.06.2016
Sum inntekter ¹	5 703	3 436	2 607	2 414	191	164	193	182	1 922	1 744	(1 909)	(1 738)	8 708	6 201
Segmentresultat	302	433	555	441	54	48	54	52	1 848	1 675	(1 909)	(1 738)	904	912
Resultat etter skatt	227	322	460	338	41	36	41	39	1 494	1 260	(1 551)	(1 301)	711	694
Minoritetens andel av resultat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(2)	(1)	(2)
Eiendeler pr. segment	50 189	42 670	11 766	13 130	337	301	2 630	2 249	9 069	8 343	(8 451)	(7 862)	65 540	58 830
Sum forpliktelser	46 379	38 874	7 771	8 102	81	110	1 966	1 639	4 308	3 837	(2 255)	(1 685)	58 250	50 878

Mill. kroner	Livsforsikrings-virksomhet		Skadeforsikrings-virksomhet		Fondsforvaltning		Inkasso og factoringvirksomhet		Øvrig virksomhet		Konsernposterings		Sum	
	2. kvartal 2017	2. kvartal 2016	2. kvartal 2017	2. kvartal 2016	2. kvartal 2017	2. kvartal 2016	2. kvartal 2017	2. kvartal 2016	2. kvartal 2017	2. kvartal 2016	2. kvartal 2017	2. kvartal 2016	2. kvartal 2017	2. kvartal 2016
Sum inntekter ¹	2 627	1 787	1 315	1 193	102	83	97	100	1 922	1 744	(1 909)	(1 738)	4 154	3 169
Segmentresultat	159	260	273	234	29	26	29	33	1 875	1 712	(1 909)	(1 738)	457	527
Resultat etter skatt	97	199	227	179	22	20	22	26	1 514	1 289	(1 544)	(1 301)	337	411
Minoritetens andel av resultat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(1)	(0)	(1)
Eiendeler pr. segment	1 021	988	(1 215)	(1 025)	(41)	(80)	273	(23)	580	(309)	(688)	(245)	(70)	(694)
Sum forpliktelser	1 315	876	(371)	(304)	(63)	(35)	277	(50)	237	(238)	(684)	63	712	313

¹ Kostnader relatert direkte til inntekten er inkludert.

SpareBank 1 Gruppen konsern har ingen sekundærsegmentrapportering.

NOTE 5- PENSJONSFORUTSETNINGER

Gjeldende ytelses- og innskuddsordninger for ansatte i morselskapet og i de fleste datterselskapene ble avviklet med virkning fra 30. april 2017. Ordningene ble erstattet med hybridpensjon. Ansatte som hadde ytelsespensjon får utstedt en fripolise. De aller fleste ansatte får også en årlig kompensasjon som følge av bortfall av ytelsespensjon. Ansatte som hadde innskuddspensjon kunne velge mellom å få utstedt et Pensjonskapitalbevis på innskuddspensjonen eller flytte saldoen over til hybridpensjon.

SpareBank 1 Gruppen har brukt forutsetninger nedenfor ved beregning av avviklingen av pensjonsforpliktelsen per 30. april 2017.

	30.04.2017	30.06.2016	31.12.2016
Diskonteringsrente*	2,40%	2,20%	2,60%
Forventet avkastning på midlene	2,60%	2,20%	2,60%
Fremtidig lønnsutvikling	2,25%	2,25%	2,25%
G-regulering	2,25%	2,25%	2,25%
Pensjonsregulering	0,50%	0,50%	0,50%
Arbeidsgiveravgift	19,10%	14,10%	14,10%
Finansskatt	5,00%		5,00%
Frivillig avgang	Avvikling	4% og 2%	4% og 2%
DEMOGRAFISKE FORUTSETNINGER			
Dødelighet**	KB2013 B	K2013B	KB2013B
Uførhet	IR 2003	IR2003	IR2003

Alle estimatavvik føres i utvidet resultat etter hvert som disse oppstår. Dette betyr en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening og at rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler er erstattet med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse.

* Diskonteringsrenten som er benyttet er OMF-renten.

** K2013 BE er anvendt som forventet levealderstabell på dagens lukkede bestand.

NOTE 6- FINANSIELLE DERIVATER

GENERELL BESKRIVELSE

Valutaterminforretninger: Avtaler om å kjøpe eller selge et bestemt valutabeløp på et fremtidig tidspunkt til en avtalt vekslingskurs mot en annen valuta.

Rentebytteavtaler: Avtaler om å bytte rentebetingelser over en på forhånd avtalt periode og til et avtalt beløp

Opsjoner: Avtale hvor selger gir kjøper rett, men ikke plikt til enten å selge eller kjøpe et finansielt instrument eller valuta før eller på et bestemt tidspunkt og til en forhåndsavtalt pris.

Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater.

Konsernet 2. kvartal 2017

Mill. kroner	Kontraktsum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser
Aksjeinstrumenter			
Derivatandel CDO	0	0	0
Opsjoner	8	0	0
Sum aksjeinstrumenter	8	0	0
VALUTAINSTRUMENTER			
Valutaterminer	17 100	72	8
Sum valutainstrumenter	17 100	72	8
RENTEINSTRUMENTER			
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross count)	1 146	7	1
Andre rentekontrakter	-	-	-
Sum renteinstrumenter	1 146	7	1
Sum finansielle derivater	18 254	80	9

KONSERNET 2017

Oppstilling vedrørende motregningsrett 2. kvartal 2017

Finansielle eiendeler

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Renteinstrumenter	7	-	7	-	7
Sum	80	-	80	-	80

Finansielle forpliktelser

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Aksjeinstrumenter	0	0	0	0	0
Valutainstrumenter	8	-	8	-	8
Renteinstrumenter	1	-	1	-	1
Sum	9	-	9	-	9

KONSERNET 2016

Oppstilling vedrørende motregningsrett 2016

Finansielle eiendeler

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Aksjeinstrumenter	0	0	0	0	0
Valutainstrumenter	-	-	-	-	-
Renteinstrumenter	5	-	5	-	5
Sum	5	-	5	-	5

Finansielle forpliktelser

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Aksjeinstrumenter	1	-	1	-	1
Valutainstrumenter	128	-	128	-	128
Renteinstrumenter	1	-	1	-	1
Sum	129	-	129	-	129

NOTE 7- VERDSETTELSESHIERARKI

Konsernet 2. kvartal 2017	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelses- teknikk basert på observer-bare markedsdata	Verdsettelses- teknikk basert på ikke obser-verbare markedsdata	
Mill. kroner				
Verdipapirer – tilgjengelig for salg	-	33	71	104
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	30 979	10 786	-	41 765
<i>Herav aksjer og andeler</i>	16 375	-	-	16 375
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>	14 605	10 455	-	25 060
<i>Herav andre verdipapirer</i>	-	331	-	331
Finansielle derivater	-	80	-	80
<i>Herav renteinstrumenter</i>	-	7	-	7
Sum eiendeler	30 979	10 911	71	41 961
Finansielle derivater	-	9	-	9
<i>Herav aksjeinstrumenter</i>	-	-	-	-
<i>Herav valutainstrumenter</i>	-	8	-	8
<i>Herav renteinstrumenter</i>	-	1	-	1
Sum forpliktelser	-	9	-	9

Avstemming av nivå 3

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Inngående balanse	71	-	-
Utgående balanse	71	-	-

Total gevinster og tap realiserte og urealisert som er ført over resultatet

Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat	1 352	506	-10
Sum total gevinster og tap realiserte og urealisert som er ført over resultatet	1 352	506	-10

Total gevinster og tap urealisert som er ført over

Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat	38	218	202
Sum total gevinster og tap urealisert som er ført over resultatet	38	218	202

Konsernet 2016	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Sum
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelses- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettelses- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	
Mill. kroner				
Verdipapirer – tilgjengelig for salg	-	28	71	99
Verdipapirer – holdt for handelsformål	-	14	-	14
<i>Herav aksjer og andeler</i>	-	13	-	13
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>	-	2	-	2
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	27 671	12 596	-	40 268
<i>Herav aksjer og andeler</i>	14 723	-	-	14 723
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>	12 948	12 134	-	25 083
<i>Herav andre verdipapirer</i>	-	462	-	462
Finansielle derivater	-	5	-	5
<i>Herav renteinstrumenter</i>	-	5	-	5
Sum eiendeler	27 671	12 643	71	40 385
Finansielle derivater	-	129	-	129
<i>Herav aksjeinstrumenter</i>	-	1	-	1
<i>Herav valutainstrumenter</i>	-	128	-	128
<i>Herav renteinstrumenter</i>	-	1	-	1
Sum forpliktelser	-	129	-	129

Avstemming av nivå 3

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Inngående balanse	71	-	-
Netto verdiendring ført over utvidet resultat mot egenkapitalen (se endring i egenkapital)	-1	-	-
Utgående balanse	71	-	-

Total gevinster og tap realiserte og urealisert som er ført over resultatet

Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat	660	570	454
Sum total gevinster og tap realiserte og urealisert som er ført over resultatet	660	570	454

Total gevinster og tap urealisert som er ført over resultatet

Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat	74	27	61
Sum total gevinster og tap urealisert som er ført over	74	27	61

Overføring mellom nivå 1 og 2

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Overført fra nivå 1 til nivå 2	-	-	-
Overført fra nivå 1 til nivå 2	-	-	-

Hoveddelen av selskapets finansielle eiendeler er vurdert til virkelig verdi. Virkelig verdi er det beløpet den enkelte eiendel kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle eiendeler og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Eiendelene klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av eiendelen.

Nivå 1

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendels virkelige verdi. Eiendeler klassifiseres i nivå 1 dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert under nivå 1

- Børsnoterte aksjer hvor det er daglig omsetning og andeler i aksje-, obligasjon- og pengemarkedsfond
- Statsobligasjoner og statssertifikater med fast avkastning

Nivå 2

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi for eiendelen ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 2 dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle instrumenter er klassifisert under nivå 2

- Aksjederivater, valutaterminer, fremtidige renteavtaler og valutasikring hvis virkelig verdi er derivert fra verdien av underliggende instrument
- Obligasjoner og sertifikater som ikke er noterte, eller er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt

Nivå 3

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata. Eiendeler klassifiseres i nivå 3 dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata.

Konsernet har en helt ubetydelig post klassifisert under nivå 3.

Bevegelser mellom nivåene skjer når karakter rundt input til verdsettelse endrer seg.

NOTE 8- VERDIPAPIRER TIL VIRKELIG VERDI

Konsernet	1. halvår 2017	2016
AKSJER OG ANDELER	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi
Mill. kroner		
Norske aksjer	176	-
Norske aksjefond	2 398	-
Utenlandske aksjer	13	-
Utenlandske aksjefond	13 800	-
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi	16 387	-
OBLIGASJONER OG SERTIFIKATER	1. halvår 2017	2016
Mill. kroner	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi
Norske		
Sum norske obligasjoner og sertifikater	19 390	19 796
Utenlandske		
Sum utenlandske obligasjoner og sertifikater	5 670	5 289
Sum obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi	25 060	25 084
ANDRE VERDIPAPIRER	1. halvår 2017	2016
Mill. kroner	Bokført verdi/ virkelig verdi	Bokført verdi/ virkelig verdi
Andre finansielle eiendeler	331	462
Sum andre finansielle verdipapirer til virkelig verdi	331	462
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	41 778	25 546

NOTE 9- NØKKELTALL

	2. kv 2017	1. kv 2017	4. kv 2016	3. kv 2016	2. kv 2016	Året 2016
Konsern						
Resultat etter skatt (MNOK)	337,5	373,7	481,7	399,8	411,1	1 575,4
Egenkapitalavkastning (%)	19,0 %	18,9 %	19,1 %	17,8 %	17,4 %	19,1 %
SpareBank 1 Forsikring						
Risikoresultat (MNOK)	103,0	57,0	98,4	81,9	69,4	358,1
Administrasjonsresultat (MNOK)	-8,4	2,4	-82,0	8,4	-17,4	-71,3
Renteresultat (MNOK)	70,0	97,2	48,2	92,2	175,3	-286,6
Resultat etter skatt (MNOK)	113,0	133,3	32,2	131,1	115,2	403,8
SpareBank 1 Skadeforsikring						
Resultat fra forsikringsvirksomheten (MNOK)	171,0	170,0	478,0	218,6	203,7	1 046,9
Netto finansinntekter (MNOK)	96,0	109,6	111,0	121,8	108,9	402,6
Resultat etter skatt (MNOK)	227,0	232,6	540,6	260,2	179,0	1 138,8
Skadeprosent f.e.r (%) i kvartalet	59,9 %	63,5 %	43,0 %	61,8 %	60,8 %	57,8 %
Kostnadsprosent f.e.r (%) i kvartalet	26,7 %	23,7 %	19,2 %	21,8 %	22,1 %	21,2 %
Combined ratio f.e.r (%) i kvartalet	86,6 %	87,2 %	62,2 %	83,6 %	82,9 %	79,0 %
Bestandspremie (MNOK)	5 400	5 324	5 283	5 274	5 238	5 283
ODIN Forvaltning						
Forvaltningshonorar (MNOK)	101,2	88,3	87,5	88,4	82,6	338,1
Resultat etter skatt (MNOK)	22,0	19,0	3,6	20,8	19,8	60,6
Forvaltningskapital per kvartal (MNOK)	49 937	46 745	44 447	41 189	39 288	44 447
Markedsandel aksjefond per kvartal (%)	7,8 %	7,6 %	7,9 %	8,0 %	7,5 %	7,9 %
Markedsandel kombinasjonsfond per kvartal (%)	8,4 %	8,1 %	7,8 %	7,7 %	7,6 %	7,8 %
Fordringsadministrasjon						
Resultat etter skatt (MNOK)	41,0	25,0	20,0	22,1	24,5	75,8

Forsikringen som belønner trygge sjåfører

Les mer om Smart bilforsikring på sparebank1.no

NYHET!

Smart bilforsikring

